

PRENUMERATA WYNOSI:
 w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
 z odroczaniem do domu . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 253 (8481)

Sroda, dnia 3 listopada 1926 r.

Rok XXXIV

DZIS i CODZIENNIE
 Najpotężniejszy film produkcji francuskiej p. t.
„Mały Kapral” (Karjera Napoleona)
 Dramat dziejowy w 12-tu aktach.

Początek o g. 6, ostatni
 seans 9.30, w sobotę i
 niedzielę i seans o g. 4,
 po poł., ostatni 9.30.

„VESTA”

(rok założenia 1873).

Bank Wzajemnych Ubezpieczeń

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia
Towarzystwo Asekuracyjne i Reasekuracyjne T-wo Ako.

Tworzące łącznie

koncern Zakładów ubezpieczeniowych „VESTA” w Poznaniu, podaje do łaskawej wiadomości, że powierzył od dnia 1 sierpnia 1926 r. p. **Teodorowi Deutschmanowi** (Kościuszki 1, telefon 418) kierownictwo

GENERALNEJ REPREZENTACJI w Kaliszu

na powiaty: **Kaliszki, Kołski, Turecki, Koniński, Słupski, Łęczycki, Sieradzki, Wieluński i Łaski.**

Przyjmuje ubezpieczenia:

na życie, posagi i renty, z badaniem lekarskim i bez
 od ognia i eksplozji,
 od gradobicia,
 od nieszczęśliwych wypadków,
 od odpowiedzialności cywilno-prawnej,

od kradzieży i rabunku,
 samochodów od rozbicia, uszkodzenia, ognia, wybuchów, osób od następstw wypadków, właścicieli od odpowiedzialności cywilno-prawnej, transportów na lądzie i wodzie, walorów i gotówki od zaginięcia.

W roku 1925 koncern „VESTA” zebrał składek zł. 9.614.849.37.

Prezesem Rady Nadzorczej Banku Wzajemnych Ubezpieczeń jest Szambelan papieski Edward Potworowski, Gola, pow. Gostyński, Prezesem Rady Nadzorczej T-wo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia oraz T-wo Asekuracyjnego i Reasekuracyjnego, T-wo Ako. jest Adam hr. Żółtowski, Jarogniewice, pow. Czempiński.

1207

Sejm odroczony.

WARSZAWA, 2. Ponieważ na konwencie Senjorów, postanowiono, że aktu otwarcia Sejmu posłowie będą słuchać stojący, o ile ten akt odczyta Prezydent Rzeczypospolitej osobiście i Prezydent Mościcki

odpowiedział, że zgadza się to uczynić. Otwarcie Sejmu, zapowiedziane na sobotę 30 października, zostało odłożone i odbędzie się prawdopodobnie w środę, dn. 3 b. m. na zamku.

Sprawca zamachu na Mussoliniego miał współników.

RZYM, 2 (Radio). „Livorno d'Italia” donosi, że Anteo Zamboni, który ostatnio urządził zamach na Mussoliniego i należy do partii antyfaszystowskiej nie działał samodzielnie,

lecz w imieniu swej partii i miał współników kobietę i mężczyznę, którzy umyślnie podeszli pod samochód Mussoliniego, aby go wstrzymać.

Zadania gospodarcze rządu.

WARSZAWA, 2. Dnia 30 b. m. odbyła się w gmachu prezydium Rady Ministrów narada gospodarcza, w której wzięli udział pp. prof. wicepremier Bartel, jako przewodniczący, ministrowie: owiatkowski, Czechowicz, Staniewicz, Romocki i Jurkiewicz oraz przedstawiciele instytucji i kół gospodarczych w liczbie około 70.

Porządek obrad konferencji obejmował szereg zagadnień z życia gospodarczego, jak:

- 1) zapobieganie zwyżce, wzgl. walka z drożyzną oraz obniżenie kosztów produkcji i wymiany,
- 2) stabilizacja złotego,
- 3) wciąganie kapitału zagranicznego, w szczególności zaciąganie pożyczki zagranicznej,
- 4) badanie kosztów produkcji i wymiany,
- 5) sprawa stałej kooperacji rządu z kołami gospodarczymi.

Przedstawiciele kół gospodarczych wypowiedzieć się mają, co sfery gospodarcze mogą i za-

mierzają uczynić dla powyższych celów oraz czego w tym względzie oczekują od rządu.

Zagajając obrady, pan wicepremier dziękował uczestnikom konferencji za przybycie na wzmiankowaną naradę, a jednocześnie podniósł konieczność współpracy sfer gospodarczych z rządem dla skutecznej walki z drożyzną oraz obniżenia kosztów produkcji i wymiany.

Następnie zabierali głos senator Stecki, dr. Stefan Boguszewski oraz Wierzbicki.

Powódź w Szwajcarii.

ZURYCH, 2. (Radio). W Münstershal w nocy z poniedziałku na wtorek wskutek silnego przypływu wód z gór połowa wsi „Santa Maria” została zalana. Mieszkańcy zdążyli uciec z życiem. Kilka domów zostało kompletnie zagrzebanych szlamem. Do tej pory ofiar w ludziach nie zameldowano.

Mobilizacja wojsk w Rzymie.

RZYM 2 (Radio). Wczorajszej nocy cały garnizon rzymski został zmobilizowany. Oficerowie i żołnierze, którzy są na urlopie otrzymali rozkaz natychmiastowego stawienia się w koszarach. Gmach, w którym znajduje się lokal opozycjonistów, oraz gmachu niektórych poselstw są strzeżone przez silne kordony wojska. Rząd rozkleił oświadczenie, wzywające do spokoju, jednakże wzburzenie w mieście jest wielkie. Jak donoszą z Bolonii nie wiadomo, czy Mussolini powróci dziś do Rzymu.

Zwycięstwo lewicy przy wyborach do Sejmu Saskiego.

BERLIN 2 (Radio). Prasa berlińska omawiając rezultat wyborów do Sejmu saskiego, gdzie pięć grup t. z. koalicji poniosło klęskę, komuniści zaś i skrajna lewica odniosła zwycięstwo, twierdzi, że winą grup burżuazyjnych jest, że zamiast sprawami gospodarczymi, zajmują się walką partyjną, komuniści zaś wygrali, dzięki bezrobociu, które w Saksonii jest b. silne. Koalicja 5 grup bez skrajnej lewicy będzie zupełnie bezsilną i Sejm prowadzić będą na wodzy komuniści.

Propaganda niemiecka za rewizją granic Polski.

Czyje granice powinny zostać zrewidowane?

Prasa gdańska podała niedawno wiadomość, jakoby na ostatnim zjeździe radykałów francuskich w Bordeaux 50 deputowanych powziąć coś w rodzaju uchwały w sprawie rewizji zachodnich granic Polski i zwrotu Pomorza Niemcom. Biuro prasowe warszawskiego Min. Spraw Zagranicznych wydało wprawdzie komunikat, zaprzeczający temu, niemniej jednak lansowanie podobnych poglądów dowodzi jasno, że propaganda niemiecka za rewizją granic naszych zatacza coraz to szersze kręgi. Warto więc poświęcić tej sprawie trochę miejsca.

Prasa niemiecka wogóle od dłuższego czasu przepełniona jest artykułami na temat „poprawienia” granic wschodnich Rzeszy. Poprawienie to, a raczej dążenie do nowego rabunku ziem polskich, trafiło widocznie do przekonania wszystkim bez wyjątku warstwowemu społeczeństwu niemieckiego, bez względu na ich przekonanie polityczne.

Doskonale charakteryzuje to nastroje, panujące po tamtej stronie granicy, całą psychikę teraźniejszą Niemiec, które z dnia na dzień rosną w siłę i w oczach całej Europy, bez żadnych przeszkód z jej strony, z całym spokojem i systematycznością przygotowują się do przywrócenia stanu rzeczy z roku 1914.

Niepokojący to wielce objaw, że ci sami Niemcy, którzy dążąc do opanowania świata wywołali najstraszliwszą w dziejach wojnę, po-

upływie sześciu lat od uprawomocnienia się Traktatu Wersalskiego, są już tak pewni siebie, że głoszą „urbi et orbi” konieczność zmiany granic, ustalonych w tymże traktacie, co byłoby równoznaczne z przekreśleniem całego traktatu.

Porozumienie francusko-niemieckie, jakie wcześniej czy później skutek konieczności gospodarczych dojść musi do skutku, usuwa na nieokreślony dziś przeciąg czasu sprawę Alzacji i Lotaryngii. Niemcy czują doskonale, że są jeszcze za słabi, aby stawiać na porządku dziennym sprawę tych terenów, z drugiej zaś strony obecna polityka Rzeszy Niemieckiej, prowadzona przez jednego z najzdolniejszych polityków niemieckich, jakim jest bezwątpienia Stresemann, — związana jest wieloma nićmi z Francją i Niemcy w najbliższej przyszłości unikać będą wszystkiego, coby podrażnić mogło ich zachodniego sąsiada. Są jeszcze bowiem tereny niemieckie, na których znajdują się francuskie wojska okupacyjne.

Natomiast z tem większą zacieklnością rzucili się Niemcy, do walki o rozszerzenie swych granic wschodnich. Rozzuchwaleni tem, że tak w Anglii, jak i we Francji znajdują się jednolite, głoszące konieczność utworzenia silnych Niemiec, mogących współdziałać przy ogólnym warsztacie ekonomicznym Europy. Niemcy rozpoczęły walkę prowadzić będą z coraz to większą siłą, a w pomoc im przyjdzie rosnąca wciąż potęga gospodarcza ich kraju.

Polska nie może bezczynnie przypatrywać się tym złowrogim dążeniom niemieckim. Niezależnie od tego, co czynić będzie nasza dyplomacja, cały naród powinien nieustannie i z niesłabnącą stanowczością przeciwstawiać się akcji niemieckiej, godzącej w całość granic naszych.

Jednym ze sposobów naszej kontrakcji powinna być potężna, na całą Europę idąca propaganda na rzecz t. zw. terenów niewy-

zwolonych. Niechaj zagranica dowie się, że Traktat Wersalski nawet po oddaniu nam Potraktował nas po macoszemu, pozostawiając poza obrębem Rzeczypospolitej miliony Polaków.

Więc najpierw granica śląska. Wbrew wszelkim zasadom słuszności i sprawiedliwości narzucono nam plebiscyt na Górnym Śląsku. A kiedy bohaterski lud polski odniósł tam zwycięstwo i w sposób zdecydowany opowiedział się za Polską — podzielono Śląsk na dwie części, oddając część większą z powrotem wrogowi.

Dalej jest powiat złotowski z 60000 polskiej ludności. Dla kolei z Piły do Chejnic, potrzebnej rzekomo Niemcom, 90 tysięcy Polaków zakuto z powrotem w kajdany niemieckie.

Na północy mamy całe Powiśle, składające się z czterech polskich powiatów, mamy Warmię i Mazury. Jest tam lud z krwi i kości polski, obliczający się olbrzymią cyfrą 600000 dusz. Ale nieświadomiony narodowo, a w pewnej części nawet zgermanizowany. Urządzono tam parodję plebiscytu, z góry oddając wszelkie atuty Niemcom. Nic dziwnego że na mocy tego sfałszowanego plebiscytu wszystkie te tereny wpadły w ręce Niemcom.

Tak się przedstawiają granice polsko-niemieckie. Krzywdy, jakie tu Polskę spotykały powinniśmy znowu przypomnieć całemu światu, aby odwrócić jakiegokolwiek myśli o oddaniu Pomorza Niemcom. Umysły polityków, pragnących zmiany granic Polski trzeba zaprzętnąć myślą o naszych prawach do terenów polskich poza granicami Rzeczypospolitej.

Jesteśmy narodem młującym pokój i nie chcemy zdobywać gwałtem oderwane od Polski ziemie. Ale to co dzisiaj posiadamy potrafimy obronić w sposób, godny 30-miljonowego narodu.

L. Ł.

Objazd Wołynia przez p. Ministra Reform Rolnych D-ra W. Staniewicza.

Przedstawiciel Polskiej Agencji Publicystycznej otrzymał następujące informacje o podróży pana ministra Reform Rolnych:

Trzydniowy swój objazd Wołynia rozpoczął p. minister od pogranicza Polesia, gdzie zwiedził pod Sarnami zakład doświadczalny kultury torfowisk t. zw. stację błotną. Prowadzone przez stację badania z zakresu hydrotechniki i hydrometrii oraz doświadczenia nad uprawą kultur rolnych i łąk torfowych będą miały niewątpliwie pierwszorzędne znaczenie dla sprawy melioracji obszarów błotnych Polesia. Sprawa ta jest niezmiernie ważna dla Ministerstwa Reform Rolnych, które rozporządza bardzo znacznymi obszarami błotnymi. Celem wykorzystania praktycznego doświadczenia stacji błotnej oraz dania miejscowej ludności rolnej naocznego przykładu, iż błota po odpowiednim zmeliorowaniu mogą być wykorzystane i pod względem rolniczym mogą dać poważne rezultaty, pan Minister Staniewicz zdecydował utworzyć przy stacji błotnej wzorową fermę. Uruchomienie takiej fermy będzie służyło najżywościjszym interesom miejscowej ludności, pouczając ją o sposobach eksploatacji nieużytków rolnych. Dalsza podróż, obyta częściowo autem i końmi objęła Równę, Dubno, Krzemieniec i Łuck. Lustrując powiatowe urzędy ziemskie, konferując z władzami administracyjnymi, przyjmując delegacje i stykając się bezpośrednio z miejscową ludnością we wsiach gdzie się zatrzymywał, p. Minister Staniewicz stwierdził żywiołowe wzmożenie się ruchu komasacyjnego na Wołyniu. Ludność, bez różnicy narodowej, zdaje sobie sprawę z korzyści płynącej dla niej ze scalenia gruntów i wyraża zadowolenie tam, gdzie komasacja została już przeprowadzona. We wsi Wielka Horodlica, pow. Dubieńskiego p. Minister witany był chlebem i solą przez przedstawicieli 6 skomasowanych wsi ruskich.

Specjalnie zainteresowały p. Ministra sprawy uwłaszczenia b. czynszowników i długoletnich dzierżalców. Zetknąwszy się ze stanem tej sprawy na miejscu, p. Minister utwierdził się w konieczności jaknajwyższego wydania opracowania już w Ministerstwie nowego do ustawy z dn. 22 czerwca 1924 r. a mającej na celu sprecyzowanie kategorii osób, którym przysługuje prawo korzystania z dobrodziejstw tej ustawy w ten sposób, że prawo to byłoby

przyznane również dzierżawcom, użytkującym ziemię na zasadzie cesji praw dzierżawnych od swych poprzedników oraz, że przerwa w użytkowaniu poniżej lat 2, jak również niezabudowanie się na gruntach dzierżawionych nie stanowiłoby przeszkody do uwłaszczenia.

Po zbadaniu na miejscu sprawy gruntów cerkiewnych, p. Minister doszedł do przedświadczenia, że uregulowanie tej kwestii w porozumieniu z przedstawicielstwem kościoła prawosławnego jest rzeczą nadzwyczaj pilną.

Jednym z ważniejszych celów podróży było zbadanie na miejscu sprawy otwarcia oddziału Państwowego Banku Rolnego w Łucku. Przybywszy do Łucka p. Minister odbył w tej sprawie konferencję z prezesem Rady Nadzorczej P. B. R. prof. Bujakiem i dyr. nac. tegoż Banku p. Stanisławskim. Matorjały, zebrane podczas objazdu Wołynia, uwydatniły konieczność jaknajwyższego uruchomienia tego oddziału oraz wielkie znaczenie, jakie będzie on miał dla miejscowej ludności. Podczas objazdu swego p. Minister miał możność stwierdzenia, iż wskutek małej ilości lasów na Wołyniu niejednokrotnie już pierwsze wiadomości o zamierzonej kampanii wywoływały nadmierne wyrubowanie cen na budulec w danej miejscowości. Prócz tego p. Minister zwrócił uwagę na konieczność zachęcenia miejscowej ludności rolniczej, zwłaszcza osadników do uprawy chmielu, który z powodzeniem uprawiają koloniści Czesi.

Z uwagi na powyższe p. Minister zdecydował przyspieszyć otwarcie oddziału Państwowego Banku Rolnego.

Projekt zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu.

„Kurjer Polski” podaje, że ministrowie resortów politycznych ustalili projekt reformy ordynacji wyborczej.

Projekt ten nie przewiduje zmiany zasady głosowania 6-cio przymiotnikowego, a jedynie znosi zasadę list wyborczych, a wprowadza system poszczególnych kandydatur, które muszą być podpisane conajmniej przez 100 wyborców danego okręgu, każda.

W dalszym ciągu przewidywana jest daleko idąca zmiana okręgów wyborczych, która przez skombinowanie okręgów przemysłowych z miejski-

mi i wiejskimi nieprzemysłowymi, zmniejszy wpływy komunistów, zarazem jednakże uderza i w partię wiejskie, oraz osłabia wpływy mniejszościowe na kresach wschodnich.

Cenzus dla biernego prawa wyborczego przewiduje projekt w wysokości conajmniej 6-ciu klas gimnazjalnych lub pracę trzyletnią na stanowiskach rządowych, komunalnych i społecznych. Spornym jest, czy lata piastowania mandatu poselskiego uprawniają do wyboru, wedle nowej ordynacji.

Sprawozdanie z Zebrania Stow. Właścicieli Nieruchomości.

Dnia 27 października 1926 r. o godzinie 7, w Gmachu Rzemieślników Chrześcijańskich przy ul. Piekarskiej, odbyło się ogólne miesięczne zebranie Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Kalisza. Przewodniczył Prezes Inż. Stanisław Poradowski, Sekretarzem p. Bencki.

1) Odczytano okólnik Związku Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości w miastach Państwa Polskiego: a) w sprawie zmian w dekreście o ochronie lokatorów i związanej z tem pracy, b) nieregularnego płacenia składek przez Stowarzyszonych Członków i poszczególne Stowarzyszenia, c) w sprawie mającego się odbyć zjazdu w m. listopadzie w Warszawie. Następnie odczytano okólnik Starostwa w sprawie przyjazdu p. Wojewody do Kalisza i złożenia Mu odpowiedniego memoriału od Stowarzyszenia.

2) Zarząd zakomunikował zebranym, co już było wiadome z pism codziennych, o zniesieniu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych 25% dodatku do podatku państwowego za rok 1925 i zniesieniu monopolu na wywóz nieczystości. W związku z tym wyłoniła się dłuższa ożywiona dyskusja.

3) Następnie była poruszona sprawa przedwojennych pożyczek budowlanych t. zw. „budowlanki”. Po dłuższej dyskusji polecono Zarządowi zająć się tą sprawą energicznie i dowiedzieć się co Magistrat robi z zebranymi odsetkami i t. p. i żądać wznowienia wydawania takowych, szczególnie na remont starych domów.

4) Jeden z członków poruszył bardzo aktualną sprawę wyborów do Rady Miejskiej, która niewiadomo dla jakich powodów została przez Magistrat odłożona. Polecono Zarządowi zająć się tą sprawą i odnieść się do Województwa.

5) Panowie Fidała i Zajdeman poruszyli sprawę wykończenia teatru miejskiego oraz podatków od biletów i innych imprez, zbieranych specjalnie na budowę teatru i co się z takowymi dzieje. Polecono w tej sprawie zainterpelować Magistrat względem Rady Miejskiej.

6) Pan Wolf poruszył sprawę subsydjum od Miasta dla Straży Ogniowej. Po dłuższej dyskusji polecono Radnym kamienicznikom przypilnować tą sprawę przy układaniu budżetu na r. 1927.

Z Teatru.

We wtorek bezwzględnie poraż ostatni fantastyka opowieść wigilijna p. t. „Swierszcz za kominem”, kierownictwo Teatru chcąc uprzystępnić szerszemu ogółowi ujrzenie tej przeszłej sztuki obniżyło ceny biletów od 50 gr. do 2 zł. W środę doskonała humoreska K. Wroczyńskiego i Brunowa Winawera p. t. „Gaudeamus igitur” (Miss Mary). Potężna tragedia Wyspiańskiego „Sędziowie” której premiera w piątek 5 listopada będzie obok „Balladyny”, „Swierszcza za kominem” i „Ten, którego biją po twarzy” — tym cennym dorobkiem repertuarowym, do którego Teatr Polski stale dąży. Od poparcia publiczności zależeć będzie czy z wytkniętej drogi zejść nie będzie zmuszony. Obok „Sędziów” wejdzie na repertuar jedna z najlepszych jedno-aktówek Al. Fredry, mianowicie: „List”. Przed sprzedaż biletów w cukierni W. P. A. Mayera do godz. 6 wiecz., następnie w kasie Teatru. Sekretarjat wydaje bilety ulgowe ze zniżką 30% p.p. oficerom i urzędnikom w godz. 5—7 wiecz. Bilety ulgowe ważne są tylko na przedstawienia w cenach zwykłych. Sala dobrze ogrzana.

Kalendarzyk teatralny

We wtorek: „Swierszcz za kominem” (poraż ostatni).

Sroda: „Gaudeamus igitur” (Miss Mary).

Czwartek: Teatr nieczynny.

Piątek Premiera: „Sędziowie” Wyspiańskiego.

Czy jesteś już członkiem Polskiej Instytucji Czerwonego Krzyża?

NABOŻEŃSTWO za POLEGŁYCH ŻOŁNIERZY 29 pułku Strz. Kan.

W dniu 3 listopada b. r. o godzinie 10 w kościele św. Mikołaja Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Krynicki odprawi nabożeństwo żałobne za zmarłego od ran w walkach pod Warszawą s. p. majora Stefana Waltera, dowódcy 29 pułku Strzelców Kaniowskich oraz za wszystkich oficerów i szeregowych tegoż pułku, poległych w walkach o niepodległość Ojczyzny.

29 pułk Strzelców Kaniowskich powstał 11 listopada 1918 roku z oddziałów P. O. W. i ochotników ziemi kaliskiej, zaś w połowie 1919 roku pułk ten połączył się z 14 pułkiem strzelców dywizji gen. Zeligowskiego, przybyłej z Kubania. Połączenie nastąpiło w ogniu walk na rubieżach Rzeczypospolitej w czasie zmagania się młodego żołnierza o staropolski Lwów.

Połączone pułki, — tworząc 29 pułk Strzelców Kaniowskich armii polskiej, — po przez Galicję, Wołyń, Litwę i Białoruś, a potem cierniową drogą odwrotu z nad Dźwiny aż pod mury Warszawy, krwawo broniąc każdej piędy ziemi ojczystej. W bojach tych pułk poniósł bardzo dotkliwe straty, bowiem poległo 12 oficerów i przeszło 300 szeregowych.

W przeddzień wielkiego zwycięstwa, 15 sierpnia 1920 roku w bitwie pod Radzymi-
nem zostaje śmiertelnie ranny dowódca 29 pułku, major Stefan Walter, który następnie po ciężkich cierpieniach zmarł od ran 4 października 1920 roku, osierocając swój pułk. S. p. major Walter skromny, a wielki w swym bohaterstwie, człowiek zasłużył na laur najwyższy, jakim dla oficera jest szczerą miłość podwładnych. Kochali Go, czcili i szanowali oficerowie, uwielbiali żołnierze za męstwo, szlachetność i prawość charakteru, za czyny szalonej odwagi i bezgranicznego poświęcenia dla wspólnie umiłowanej sprawy.

Dzieląc żołnierski los, s. p. major Walter powiększył gromadę tych, co życiem zapłacili za Polskę, a którzy gineli od powstania pułku do końca wojny. Groby ich rozsiane są wszędzie: pod Lwowem, nad Stochodem, innych jeszcze nad Dźwiną i wreszcie hen po całym niemal naszym kraju.

Rok rocznie czcimy pamięć poległych żołnierzy, to też w dniu 3 b. m. staraniem dowódcy i oficerów 29 p. Strz. Kan. odprawione zostanie nabożeństwo żałobne. Na nabożeństwie tem nie powinno zabraknąć żadnego z obywateli naszego miasta, którym pamiętać o bohaterach nie jest obojętną i którym winni są największą wdzięczność za ich krwawą znoję.

Ze srebrnego ekranu.

„Mały Kapral“.

Kino „Oaza“ od poniedziałku wyświetla najpotężniejszy film produkcji francuskiej p. t. „Mały Kapral“, reżyserja znakomita. Film ten postawił reżysera Roussela w rzędzie pierwszych twórców kinematografii. Sceny batalistyczne bezprzecnie najlepsze ze wszystkich dotychczasowych wysiłków w tej mierze. Gra pięknej Hiszpanki Izabeli Ruiz wspaniała, cały ogień południowej krwi wkłada w rolę. Nie gra — żyje. Jan Napoleon Michel w roli małego kaprała dał kreację bez zarzutu. Ilustracja muzyczna dobra.

KRONIKA

WTOREK

Dzień Zaduszny. Jerzego B. W.

W. słońca g. 6 m. 30. Z. g. 4 m. 6.
W. g. 0 m. 00. Z. g. 3 m. 32 pp.

2
LISTOPAD

— **Drugi wielki koncert reprezent. symfon. ork. 25 Dyw. P.** pod kierownictwem kap. L. Ksionka z udziałem dwóch solistów (fortepian i śpiew) odbędzie się w sobotę dn. 6 listopada. Szczerzeliwie w afiszach i programach. Początek punktualnie o godz. 8.15 wiecz. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni „Społecznej“ ul. Wrocławskiej 37, obok kina „Miraż“.

— **Walny Zjazd delegatów Kółek Rolniczych C. Z. K. R.** Nadsyłane są do Centralnego Związku Kółek Rolniczych zapytania, czy w nadchodzącym Walnym Zjeździe Delegatów Kółek Rolniczych, mającym się odbyć w Warszawie w dniach 6 i 7 listopada r. b., jest pożądany udział gości. Należy przeto wyjaśnić, że zarówno delegaci, jak i goście z Kółek Rolniczych winni przyjechać na Walny Zjazd jaknajwcześniej porządek obrad obejmuje sprawy, których załatwienie będzie miało nader doniosłe znaczenie dla całego drobnego rolnictwa.

Zjazd i Akademię w Teatrze Polskim zaszczyca swą obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej z Panią Prezydentową, Pan Marszałek Piłsudski i członkowie Rządu.

Poczyniono też starania, aby nabożeństwo w drugim dniu Zjazdu odprawił i poświęcenia Sztandaru C. Z. K. R. dokonał jeden z najwięcej zasłużonych Synów Ojczyzny, Ksiądz Biskup Bandurski.

Tanie noclegi dla przyjezdnych delegatów i

gości zapewnione.

Ulgi kolejowe 66%-owe w drodze powrotnej przyznane.

— **Pierwszy w Polsce zjazd właścicieli i kierowników wypożyczalni książek.** 4 listopada b. r. w Warszawie w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich otworzy obrady pierwszy w Polsce Zjazd właścicieli i kierowników wypożyczalni książek. Poza sprawami organizacyjnymi, jak zatwierdzenie statutu Związku czytelników, na Zjeździe będą omawiane następujące kwestje:

1) ustalenie opłat czytelnianych (będzie wysunięty wniosek podziału czytelników na dwie klasy i ustalenie taryfy, obowiązującej dla każdej z nich).
2) podatkowe, które, jak na przykład podatek obrotowy i patenty handlowe obciążają dzisiaj nadmiernie właścicieli czytelników.

3) obrony przeciw wydawcom, którzy dotychczas zbyt niski rabat dają czytelnikom.

Ponadto będzie poruszona sprawa organizacji kooperatywy wydawniczej, która pozwoliłaby czytelnikom na uniezależnienie się od wydawców.

— **Udział Przedstawicieli Organizacji Roln. w rokowaniach w Berlinie.** Przewidywany jest wyjazd przedstawicieli organizacji rolniczych na rokowania handlowe polsko-niemieckie do Berlina. W rokowaniach tych wezmą udział członkowie Polskiego Związku Organizacji i Kółek Rolniczych oraz Związki Polskich Organizacji Rolniczych.

— **Pamiętki po generale Sowińskim.** Imitacja kul, które Rosjanie umieścili w kościółku na Woli w celu obramowania brązowych tablic rosyjskich, zawieszanych na ścianach dla upamiętnienia walk na Woli, gdzie zginął gen. Sowiński zostały przez rząd polski usunięte. Tablice zaś powyższe zostaną przeniesione do muzeum wojkowego, jako jedyne miejsce, gdzie mogą być przechowane.

— **Słaby urodzaj ziemniaków.** Ze wszystkich dzielnic kraju dochodzą wiadomości o słabym urodzaju ziemniaków — dane te potwierdzają się wobec złych warunków klimatycznych, jak przymrozki i deszcze, które wpłynęły w sposób ujemny na obniżenie wartości otrzymanego produktu.

— **Szkoły średnie wobec kasy chor.** Dnia 26 października p. wicepremier i kierownik ministerstwa wyznał religijnych i oświecenia publicznego Bartel przyjął delegację Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, Kół Przełożonych Prywatnych Szkół Żeńskich i Męskich i Zjednoczenia Zrzeszeń Rodzicielskich w

Polsce. Delegacja przedstawiła panu wicepremierowi krytyczne położenie średniego szkolnictwa prywatnego, które od 2 lat walczy z niedoborami; obecnie warszawskie szkoły średnie prywatne zmuszane są przez Zarząd Warszawskiej Kasy Chorych pod groźbą licytacji do opłacenia wysokich składek i zaległości, wzamian za co nauczycielstwo nie może liczyć na utrzymanie ze strony Kasy Chorych świadczeń, choćby w części wyrównujących wysokie składki ubezpieczeniowe. Delegaci wskazali p. wicepremierowi, że stanowisko Kas Chorych zmusi szkoły do podniesienia wpisów szkolnych, czego szkoły prywatne mimo wzrostu drożyzny od przeszło roku unikały. Wobec tego delegaci prosili o wydanie przez Radę Ministrów zarządzenie, wstrzymującego aż do czasu znówelizowania ustawy o Kasach Chorych, przymusowe pociągnięcie nauczycielstwa szkół średnich prywatnych do świadczeń na rzecz Kasy Chorych.

P. wicepremier Bartel zajął bardzo życzliwe stanowisko wobec postulatów delegacji i porozumiewawszy się telefonicznie z p. ministrem pracy i opieki społecznej zapowiedział swoją interwencję w sprawie wyznaczonych w szkołach licytacji oraz rozpatrzenie zasadnicze sprawy w duchu postulatów delegacji.

— **Katedra w Gnieźnie zagrożona.** Fronton starożytnej katedry w Gnieźnie zarysował się w paru miejscach. Przed paroma dniami gromno konserwatorów państwowych przybyło do Gniezna, aby zbadać w jakim stopniu katedra tu jest zagrożona. Rząd ze swej strony poczyni wszelkie kroki, aby katedrę gniaźnieńską otoczyć należytą opieką. Duchowieństwo ze swej strony poczyni również starania, aby katedra, która jest relikwią Polski, nie uległa zniszczeniu.

— **Chór czeski przybywa na odsłonięcie pomnika Chopina.** Dowiadujemy się, że na uroczystość odsłonięcia pomnika Chopina przybędzie, powracający z Rygi, chór czeski, składający się z dziesięciu osób. Członkowie chóru zatrzymają się w Warszawie jedynie na dzień 14 listopada.

SPRAWOZDANIE

z kwesty ulicznej, odbytej w dn. 26 b. m. na rzecz Kursów Wieczorowych Doksztalających dla Terminatorów Żydów w Kaliszu.

zebrano	241 zł. 81 gr.
wydano	25 „ — „
czysty dochód	226 zł. 81 gr.

Stowarz. Rzemieślników Żydów w Kaliszu.

1412

RADIO.

Program na środę, dn. 3 listopada r. b.

WARSZAWA (400) 17 Pogadanka dla dzieci; 19 Odczyt prof. Mościckiego, 19.55 Wykład, 20.30 Koncert.
BERLIN — KÖNIGSWURST. (504—1300) 12 Czas, 13.30 —14 Dzwony, 19 Czas, 20.30 „Polnische Wirtschaft“ farsa, 22.30 Tańce.
WROCLAW (418) 11.30, 16, 20 Koncerty, 22.30 Tańce.
GDAŃSK (272) 20 Transp. z Berlina.
FRANKFURT n/M. (470) 16.30, 20.15, 21.15 Koncerty.
HAMBURG (392.5) 16.15, 17, 20.20 Koncerty.
LIPSK (452) 20.30 Koncert, 22.15 Kabaret.
MONACHJUM (485) 16, 19, 20.30 Koncerty; 22.40 Tańce.
MEDJOLAN (320) 20.45 Operetka.
PRAGA (368) 16.30, 20.02, 21 Koncerty.
RZYM (425) 21 Koncert.
BERN (435) 20 Koncert z Lozanny.
PARYŻ (458) 21 Koncert (Rossini, Gounod, Wagner).
BRUKSELLA (487) 20.30 „Córka regimentu“ op. Donizetti.
ZURYCH (513) 20 Koncert.
BRNO (521) 19 i 20 Koncerty.
WIEN (530) 16.15 i 20.30 Koncerty.
BUDAPESZT (560) 18.30, 20.30 Koncerty.
LONDYN—DAVENTRY (1600) 13 Koncert, 15, 18.15, 20 Big-Ben, 20.28 Koncert, 21, 22.45, 23.15 Koncerty, 24 Tańce.

Wyłączna sprzedaż

BALTIC
RADIO

1243
najlepszy sprzęt,
szematy, komplety
do budowy i
gotowe odbiorniki.

M. MAJERAN, Kalisz, Babina 1.

KONJAKI

V. S. O. P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médical — Winiaki mieszane**Winkelhausen****WÓDKI — LIKIERY**Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Generalne Przedstawicielstwo: Fa. H. PODKOMORSKI & S-KA, Warszawa, Nowy Świat 2.

1930

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1926 r.

№ pociągu	POCIĄG KURSUJE		Odjazd ze stacji początk.	Przyjazd do KALISZA	Postój	Odjazd z KALISZA	Przyjazd na stację końcową
	od	do					
518	Leszno	Warszawa	20.30	0.22	7	0.29	6.20
513	Warszawa	Poznań	17.50	0.59	33	1.32	5.32
501	Warszawa	Paryż	21.—	1.20	2	1.22	6.35
514	Poznań	Warszawa	23.20	3.33	10	3.43	10.50
502	Paryż	Warszawa	22.10	4.43	2	4.45	9.—
517	Warszawa	Leszno	21.45	4.57	8	5.05	8.55
522	Ostrów	Łódź	5.15	5.58	8	6.06	8.55
5532	Ostrów	Kalisz	8.15	9.—	—	—	—
512	Poznań	Warszawa	6.—	10.18	10	10.28	17.25
521	Kraków	Poznań	21.40	10.40	8	10.48	14.55
5533	Kalisz	Ostrów	—	—	—	13.15	14.—
524	Poznań	Kraków	11.20	15.32	10	15.42	5.05
511	Warszawa	Poznań	8.40	15.47	8	15.55	19.46
5534	Ostrów	Kalisz	17.30	18.14	—	—	—
5535	Kalisz	Ostrów	—	—	—	18.30	19.40
5536	Ostrów	Kalisz	19.45	20.31	—	—	—
5537	Kalisz	Skalmierzyce	—	—	—	20.45	20.58
523	Łódź	Ostrów	19.10	22.02	8	22.10	22.52

MATKI!

Żądajcie w aptekach i składach aptecznych higienicznej przesyłki dla dzieci

„Puder Dzidzi” (z kogutkiem) utrzymujące ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Pudełko z sitkiem 60 groszy. 1344

STENOGRAFIJ wyucza obecnie

darmo, listownie Redakcja Stenografii, Warszawa, Szczygła 12. 1375

CHCESZ SIĘ UCZYĆ?

napisz: Do „Kancelarii Kursów GRACJANA FYRKA”, Warszawa, Świętokrzyska 17, a wysłane Ci będą DARMO odnośne wskazówki i rady. 222

TELEFON 385.**Pierwsze w Kaliszu Biuro Prób „INFORMATOR”, Wiejska 2.**Specjalność **Sprawy Podatkowe.**Sporządza: **Odwołania** wszelkiego rodzaju, skargi **Sądowe**, **Podania** do Władz Administracyjnych, Samorządowych i Wojskowych. **Korespondencja** Handlowa w 6-ciu językach oraz **tłumaczenie**.**Prowadzenie ksiąg handlowych** i sporządzanie bilansów. 1349**Administracja domów.****Wywiad kredytowy** i prywatny na wszystkie miejscowości Rzecz. Polsk. i zagranicą.**Przepisywania** na maszynach.**Bezpłatne informacje** w sprawach podatkowych.**SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”**

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiejskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł. i kopertach 10×10 — od 1 zł.

Pióra wieczne. Bilety wizytowe. Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy. Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne. Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 gr. szt. Albumy do pocztówek, fotografii i poezji. Akwarele, kredki w pudełkach, na sztuki. Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Ornaty, kapy, chorągwie, stuły, sztandary kościelne i dla stowarzyszeń it.p.

rzeczy w zakresie haftów kolorami, złotem, srebrem i białym haft wykonywa artystycznie i tanio Przytułek Sierot „Opatrzności Boskiej” w Kaliszu, przy ulicy Skarszewskiej № 4. 313

ŻĄDAJCIE TYLKO!

260

Glicerophosphate czysty i z żelazem

stosowany przy anemji, nerwowym wyczerpaniu i w stanie upadku ogólnego odżywiania. Magistra A. Bukowskiego.

Thé Purgativ podług Chambarda

Ziółka przeczyszczające, nieszkodliwe dla organizmu, łagodne i szybko działające, stosowane dla osób dorosłych oraz dzieci. Magistra A. Bukowskiego.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wszystkie wyroby naszego laboratorium są zaopatrzone: w czerwony podpis „A. Bukowski” i markę ochronną trójkąt ze statywem.

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA „GAZETY KALISKIEJ”

wykonywa tanio, szybko i dokładnie wszelkie roboty w zakres sztuki drukarskiej wchodzące, jak to dzieła, broszury, sprawozdania wszelkie książki buchalteryjne i biurowe, afisze, klepsydry, formularze, ulotki, programy, zaproszenia ślubne, bilety wizytowe oraz wszelkie inne roboty drukarskie i introligatorskie.

Największa i najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Na składzie duży wybór papierów, kartonów, biletów wizytowych.

Wykonanie druków punktualne bardzo szybko.